

अनुसूचित जातीच्या व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे
देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, ब्रोडा व विशेष सहाय्य विभाग,

परिपत्रक ब्राह्मण : - सीबीसी-२००४/प्र.क्र.२६४/मावक-५,

ग्रामालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : - ९ सप्टेंबर २००४

वाचा : - शासन पत्र क्र.सीबीसी-२००४/प्र.क्र.२६४/मावक-५, दि. २९ एप्रिल २००४.

परिपत्र

शासनाच्या असे निर्दर्शनास आले आहे की, अनुसूचित जातींमधील काही व्यक्तींच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये "हरिजन" असा उल्लेख केला आहे. तथापि, हरिजन या जातीचा अनुसूचित जातीचा यादीमध्ये समावेश न केल्यामुळे अशा व्यक्तींना ते अनुसूचित जातींचे असून सुधा त्या प्रवर्गांची जातीची प्रमाणपत्रे मिळत नाहीत. तरी याबाबत शासन असे आदेश देत आहे की, एखाद्या मागासवर्गीय व्यक्तींच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये जातीच्या रकान्यामध्ये "हरिजन" हा शब्द लिहिला नेला असेल व ती व्यक्ती आपल्या जातीच्या प्रमाणपत्राच्या अर्जासोबत आपल्या वडिलांची / आजोबांची / आत्याची / चुलत्यांची रुखी, भांगी इ. जातीबाबतचे सबल कागदोपत्री पुरावे सक्षम प्राधिका-याकडे सादर ठेंते असतील व त्या कागदपत्राच्या आधारे अर्जदाराची जात व त्याचे महाराष्ट्रातील सर्वसाधारण वासाव्य सिद्ध होत असेल तर त्यांनी सादर केलेल्या कागदपत्रांच्या आधारे अर्जदाराने मागणी केलेल्या जातींचे प्रमाणपत्र देण्याबाबत उंचित कार्यवाही करावी.

२. महाराष्ट्र राज्याची अनुसूचित जातीची यार्ड ही केंद्र शासनाने घटवलेल्या अनुच्छेद ३४१ नुसार त्यांना असलेल्या अधिकारानुसार राष्ट्रपतींचे आदेश दि. १० ऑगस्ट १९५० रोजी प्रभिष्ठ केली आहे. त्यावेळी मुंबई प्रांत अस्तित्वात होता. त्यात अताच्या कर्नाटक, गुजरात व महाराष्ट्र राज्याचा समावेश होता. त्यानंतर मुंबई राज्याची दि. १ मे १९६० रोजी पुनर्रचना घालून महाराष्ट्र, कर्नाटक व गुजरात अशी स्वतंत्र राज्ये अस्तित्वात आली आहेत. या पुनर्रचनेनंतर जो भाग महाराष्ट्र, कर्नाटक, गुजरात या राज्यांना जोडला गेला आहे, त्या त्याठिकाणी अनुसूचित जातीच्या व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे व कायदे मिळतात. प्रस्तुत प्रकरणी आपले लक्ष मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने याचिका क्र. र.२६३६/९८ मध्ये घिलेल्या निर्णयानुसार १९६० पूर्वीपासून त्या व्यक्तींचा स्थायी निवास महाराष्ट्रात आहे हे पहाण्यात यावे आणि १९५० पूर्वीची अट त्यांना लागू राहिणार नाही कारण ते अविभाजित मुंबई प्रांताचे निवासी होते.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नंवाने,

ग्रंथालय निवास
(डॉ. मुंशीलाल गोतम)
प्रथ न सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :-

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व उप जिल्हाधिकारी,

सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसून)

त्यांना विनंती करण्यात येते की सदर भाब सर्व तहसिलदाऱांच्या निवर्णनास आणुन यावी.

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, सदर बाब आपल्या अधिपत्याखालील कार्यालयाच्या निर्दशनात आणून हाती

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हा परिधांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी;

सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी

* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई.

* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई

* प्रबंधक, लोकआयुक्त आणि उपलोक्यायुक्त कार्यालय,

* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमांगी, इतर मानासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, आदिवासी विकास, पुणे.

भास्माजिक न्याय विभागातील सर्व काऱ्यांसने,

निवड नस्ती का- मावक-5